

принципів права у праві аграрному покладаються передусім на галузеві та – головне – на між-галузеві принципи аграрного права.

Список використаної літератури:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // ВВР. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про безпечність та якість харчових продуктів: Закон України від 23.12.1997 № 771/97-ВР // ВВР. – 1998. – № 19. – Ст. 98.
3. Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві: Закон України від 17.10.1990 № 400-ХІІ // ВВР УРСР. – 1990. – № 45. – Ст.602.
4. Аграрне право: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / За ред. В.П. Жушмана та А.М. Статівки. – Харків, 2010.
5. Аграрне право України: Підруч. / За ред. О.О. Погрібного. – К., 2007.
6. Алексеев С.С. Собрание сочинений: В 10 т. – М., 2010. – Том 3: Проблемы теории права: Курс лекций.
7. Воронин Б.А. Становление аграрно-правовой науки и актуальные проблемы ее развития: Автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.06. – Уфа, 2000.
8. Загальна теорія держави і права: Підруч. / За ред. М.В. Цвіка, О.В. Петришина. – Харків, 2009.
9. Козырь М.И. Аграрное право России: проблемы становления и развития. – М., 2003. – 208 с.
10. Колодій А.М. Принципи права України. – К., 1998.
11. Лившиц Р.З., Никитинский В.И. Принципы советского трудового права // Советское государство и право. – 1974. – № 8. – С. 31-39.
12. Погребняк С. Втілення принципів права в юридичних актах // Вісник Академії правових наук України. – 2006. – № 2 (45). – С. 21-32.
13. Савченко Г.І. Про систему принципів аграрного права // Проблеми законності. – 2011. – Вип. 116. – С. 127-133.

Надійшла до редакції 29.05.2012

БОЙЧУК Т.В., аспірант
(Львівський національний
університет ім. Івана Франка)

УДК 347.73 (477)

**ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ СИСТЕМ ГАРАНТУВАННЯ ЗАОЩАДЖЕНЬ
ТА МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ В УКРАЇНІ**

Досліджено основні підходи у сфері функціонування систем гарантування (страхування) заощаджень населення, залучених у банківські вклади, які успішно діють у зарубіжних країнах. Сформульовано пропозиції до національного законодавства про гарантування заощаджень.

Ключові слова: система гарантування (страхування) заощаджень, фінансова система, банківська система, заощадження.

Исследуются основные подходы в сфере функционирования систем гарантирования (страхования) сбережений населения, вовлеченных в банковские вклады, которые успешно действуют в зарубежных странах. Формулируются дополнения к национальному законодательству о гарантировании сбережений.

Ключевые слова: система гарантирования (страхования) сбережений, финансовая система, банковская система, сбережения.

The article explored the basic approaches in the sphere of functioning of systems of guaranteeing (insurance) population savings, involved in bank deposits, which successfully operate in foreign countries. The proposals to the national legislation on guarantee of savings are formulated.

Keywords: system of savings guaranteeing (insurance), financial system, banking system, savings.

Досвід, набутий світовою спільнотою у результаті економічних криз, вказує на те, що невинуватий комерційний ризик банків і їхнє банкрутство мають ланцюгову реакцію, яка поширюється на вкладників банку і може спричинити загальнонаціональну і навіть світову економічну кризу. Внаслідок цього вкладники можуть зазнати шкоди від їхнього банкрутства, а негативні загальноекономічні наслідки ланцюгової реакції від неплатоспроможності банків-

ської системи змушують держави формувати власні системи гарантування фінансової безпеки в банківській сфері.

Враховуючи актуальність означеної проблеми, необхідно зазначити, що над її вирішенням працювало чимало зарубіжних та вітчизняних науковців-правників, зокрема: В.І. Огієнко, Т.С. Смовженко, О.П. Орлюк, О.Б. Зайчук, А.Г. Пишний, А.В. Анікін, Д.Ю. Колчанов, М.М. Євстратенко, В.О. Мірошников, Б.І. Герасімов, О.В. Тен та ін. Хоча кожен із вказаних авторів має власний погляд на вказане питання, всі вони зробили суттєвий внесок у загальне розуміння зазначеної проблеми.

Метою власне цієї статті є аналіз та узагальнення позитивного зарубіжного досвіду у сфері функціонування систем гарантування (страхування) заощаджень населення, залучених у банківські вклади.

Досвід країн, де діють системи гарантування заощаджень, показує, що основними цілями таких систем є:

- підтримання довіри населення до інститутів державної влади і до банківського сектора;
- сприяння мобілізації заощаджень, що має важливе значення для збалансованої грошово-кредитної політики держави;
- захист банківської системи від фінансової кризи, забезпечення стабілізації і стійкості банківської системи та грошового обігу;
- захист малих вкладників від ризиків, які вони не здатні оцінювати і враховувати при ухваленні своїх економічних рішень;
- використовувати заощадження населення в якості довгострокового ресурсу для кредитування економіки;
- формування в банківській системі здорового конкурентного середовища.

Системи гарантування фінансової безпеки в банківській сфері складаються з декількох базових елементів:

- а) державного регулювання, що здійснюється шляхом прийняття відповідних законодавчих та нормативних актів, які встановлюють правила і вимоги до ведення банківської діяльності;
- б) здійснення центральним банком чи іншим уповноваженим органом функцій нагляду за діяльністю банків щодо того, як вони дотримуються вимог банківського законодавства та встановлених економічних нормативів, в тому числі й здійснення контролю за ефективністю діяльності комерційних банків щодо управління ризиками;
- в) виконання центральним банком функцій кредитора останньої інстанції;
- г) запровадження національної системи надання захисту вкладникам банків, зокрема, введення державного страхування (гарантування) депозитів, яке б виступило гарантом повернення вкладів на випадок банкрутства окремих банків або кризи банківської системи [1, с. 8].

У світі немає єдиного уніфікованого підходу до побудови універсальної національної системи гарантування (страхування) заощаджень і її взаємодії з іншими елементами системи забезпечення фінансової стабільності у банківській сфері. Тому це питання регулюють у різних правових системах по-різному з урахуванням структури влади у відповідній державі, політичних, економічних та історичних чинників тощо.

Узагальнюючи основні підходи до класифікації систем гарантування (страхування) заощаджень, Г. Гарсія дійшов висновку про те, що держави, в яких вони функціонують, умовно можна розділити на шість груп [1, с. 8]:

- 1) явно виражена відмова від захисту (до прикладу – Нова Зеландія);
- 2) встановлення пріоритету власникам депозитів щодо інших вимог при ліквідації неплатоспроможного банку (Австралія) замість гарантування депозитів;
- 3) невизначеність питань щодо надання гарантування вкладів;
- 4) неформалізована гарантія, яка діє в 55 країнах;
- 5) формалізоване обмежене гарантування вкладникам банків, які стали неплатоспроможними (72 країни);
- 6) повне, явно сформоване (формалізоване) гарантування (діє на даний момент в 10 країнах, які перебувають у стані фінансової кризи).

Перший і другий підходи рідко використовуються на практиці. Проблема полягає в тому, що в будь-якому випадку важко оцінити якість банківських активів. Ця складність послаб-

лює дисципліну на ринку банківських послуг, тобто обґрунтованість першого і дієвість другого варіантів. Більш того, недостатньо розроблені правила і процедури закриття або ефективної реструктуризації неплатоспроможних банків часто дозволяють неплатоспроможним (але ліквідним) банкам продовжувати свою діяльність. У зв'язку з тим, що банківська система може піддаватися негативному впливу зняття населенням з депозитних рахунків своїх заощаджень, надія на ринкову дисципліну може виявитися занадто руйнівною для авторитету влади. Як наслідок цього, кредиторі останньої інстанції доведеться витримати надмірний тиск у плані надання надмірної підтримки банківській системі. Ці проблеми також стосуються третьої та четвертої груп способів організації системи захисту заощаджень.

При четвертому та шостому способах організації системи захисту заощаджень держава може неявно або явно гарантувати всі заощадження, які залучені у депозити. Г. Гарсія вважає, що такі варіанти можуть породжувати проблеми можливих «моральних ризиків» (*moralhazard*). Суть цієї проблеми полягає у тому, що надання гарантії заохочує застраховані інститути до підвищення частки ризикових операцій. З іншого боку, високий рівень страхового покриття штовхає деякі банки до безвідповідального ведення ризикових операцій, оскільки вони покладені на державні гарантії як на інструмент погашення їхніх боргових зобов'язань перед вкладниками. Таким чином, національна банківська система зазнає проблеми неефективності функціонування, зокрема, за рахунок того, що, діючи в умовах повної гарантії, банки не прагнуть до ринкової поведінки, за винятком випадків надефективного банківського нагляду та жорстких правил виключення банків із системи страхування депозитів [2, с. 167]. В іншому випадку така система прагне привласнення прибутків та списання збитків на державу.

Отже, проблема стимулів за умови запровадження повної державної гарантії повернення заощаджень, розміщених на депозитах, може спричинити значне фіскальне навантаження, а це, у свою чергу, є сильним аргументом не на її користь. В результаті шостий підхід зазвичай є резервним – на випадок серйозної системної фінансової кризи.

Як свідчить практика, більшість держав вважає за краще вибирати іншу модель поведінки. П'ятий варіант обраний найбільшою кількістю країн і підтримується Міжнародним валютним фондом. Він передбачає гарантування депозитів, яке є обмеженим за розміром відшкодування і сприяє стабільності системи. Це здійснюється за допомогою ретельно спланованої системи внутрішнього контролю, наглядової і ринкової дисципліни, яка спрямована на підтримання надійності банків та запобігання кризовим явищам банківської системи. Влада намагається захистити тільки окремі категорії власників заощаджень, розміщених у депозитах (зазвичай дрібні депозити), або всі депозити, але тільки в певній частині. Гарантія може бути чітко сформульована в законах або інструкціях з метою обмеження масового вилучення заощаджень розміщених у депозитах банківської системи. Крім цього, захист може супроводжуватися преференціями щодо вимог власників застрахованих депозитів при ліквідації банківської установи. Видається очевидним те, що система гарантування, побудована за принципом формалізованого обмеженого відшкодування, максимально відповідає українським реаліям.

Аналіз інформації про діяльність систем гарантування вкладів показує, що в даний час не існує єдиної універсальної схеми їх побудови та функціонування. Особливості їх побудови багато в чому залежать від структури національної банківської системи, організації банківського нагляду та ступеня державного регулювання діяльності кредитних організацій. Разом з тим процес уніфікації банківського законодавства та глобалізаційні процеси у світовій економіці дозволяють виявити основні тенденції в побудові таких систем.

Будь-яка система гарантування (страхування) заощаджень, залучених у банківські вклади в комерційних банках, складається з різних характеристик, найважливішими з яких є:

- 1) принцип охоплення кредитних організацій і видів заощаджень;
- 2) принцип визначення розмірів гарантованого (страхового) відшкодування;
- 3) роль держави, центрального банку і комерційних банків в створенні та управлінні фондом гарантування (страхування) вкладів;
- 4) розподіл витрат, пов'язаних із гарантуванням (страхуванням) вкладів (джерела формування страхового фонду);
- 5) роль (функції) системи страхування вкладів у роботі з проблемними банками.

Від того, які шляхи обрані в окремих країнах для вирішення вищезазначених питань, за-

лежить і модель побудови системи гарантування (страхування) заощаджень населення, залучених у депозити.

Принцип охоплення кредитних організацій і видів заощаджень. У більшості країн (в 55 державах, у тому числі в США, Канаді, Великобританії, Болгарії, Японії) системи захисту депозитів створюються державою, а участь в них банків є обов'язковою. В Європейському Союзі створення обов'язкової системи страхування депозитів передбачається спеціальною Директивою Ради ЄС № 94/19/ЄС від 30 травня 1994 р. [3, с. 5], яка рекомендує всім країнам використовувати обов'язковий принцип участі усіх фінансових інститутів, що займаються залученням вкладів і здійснюють кредитну діяльність. Саме відповідно до неї більшість західноєвропейських країн ввели систему обов'язкової участі в системі гарантування вкладів для кредитно-фінансових інститутів, тоді як на початку 90-х років така система в цих країнах була заснована на принципі добровільної участі [4, с. 305].

Побудова такої системи розглядається як створення фінансового механізму відшкодування шкоди клієнтам банків і прийняття державою відповідальності за його функціонування, що істотно впливає на зростання довіри до банківської системи держави. Так як мета створення системи страхування вкладів має суспільно значущий характер, то в нормативних актах спеціально обумовлюються заходи публічного контролю, підзвітності та прозорості її діяльності.

Обов'язкова участь банків у системі гарантування (страхування) вкладів передбачає стійкість фінансової системи та одночасно знижує фінансове навантаження на індивідуальний кредитний інститут при формуванні резервів системи.

На противагу обов'язкової участі банків у такій системі в ряді країн застосовується добровільна система гарантування вкладів, рішення про участь в якій приймається банківською організацією самостійно (добровільно). Однак, на думку більшості експертів, добровільна система несе в собі великі ризики фінансової нестабільності. Така система діє у Швейцарії, Філіппінах, Тайвані, Шрі-Ланці, Домініканській Республіці [5, с. 305].

Слід зазначити, що в ряді країн система страхування депозитів поширюється не тільки на комерційні банки, але й на інші фінансові інститути. Так, у США Федеральна корпорація страхування депозитів страхує також і депозити (паї за юридичною формою) [6, с. 217] в ощадно-позичкових асоціаціях. У Великобританії система страхування депозитів поширюється не тільки на депозити в банках, але й на інші ліцензовані установи, які мають право на роботу з вкладками [7, с. 26]. У Німеччині всі фінансові установи, що здійснюють депозитні операції, поділяються на три спеціалізовані групи, кожна з яких має свій власний фонд страхування депозитів [8, с. 49]. Таким чином, у різних країнах відбуваються процеси поступового зближення за характером діяльності комерційних банків з іншими фінансовими установами (насамперед з недержавними ощадними установами). Їх об'єднує створення загального конкурентного середовища, прагнення до захисту якомога ширшого кола дрібних вкладників тощо.

Як правило, системи страхування вкладів спрямовані на рівний захист депозитів всіх категорій вкладників: і населення, і юридичних осіб. Однак при цьому кожна із систем має свої особливості, конкретизуються види депозитів, на які поширюються гарантії. Наприклад, у 16 країнах страхуються виключно заощадження громадян (Швейцарія, Болгарія, Латвія, Литва, Македонія, Бангладеш, Перу, Домініканська Республіка). В інших країнах страхування поширюється і на юридичних осіб. У ряді країн дія системи не поширюється на заощадження її громадян, розміщених у іноземних банках (банках-нерезидентах) чи філіях національних банків, розміщених поза її межами (Японія).

При побудові української системи гарантування вкладів увагу слід акцентувати перш за все на власниках дрібних та середніх депозитів, щоб охопити масового вкладника (досягнення соціальної мети системи гарантування вкладів). Враховуючи фінансові можливості держави на етапі становлення системи, сферу її дії необхідно обмежити коштами фізичних осіб.

Принцип визначення розмірів гарантованого (страхового) відшкодування. В основі системи гарантування закладений принцип гарантованої виплати, часткової або повної компенсації вкладникам їх заощаджень при настанні неплатоспроможності банку. Як правило, розмір виплат визначається виходячи з обсягу сумарних вимог до банку. Відмінність між системами з повною і частковою компенсацією полягає в тому, що в першому випадку гарантується весь вклад, а в другому – лише його певна частина, яка заздалегідь визначена шкалою, що має, як правило, верхню

межу. Світова практика передбачає поширення гарантій як на один рахунок, так і на всі рахунки кожного вкладника в конкретному банку. Повна компенсація передбачена лише в декількох країнах, які поступово від неї відмовляються (Туреччина, Аргентина). Окремі системи передбачали повне повернення вкладів лише за умови системної банківської кризи (Японія, Південна Корея, Колумбія, Еквадор) з подальшим переходом до встановлення межі виплат.

Часткова компенсація вкладів застосовується в більшості країн, у тому числі і в країнах Європейського Союзу, США, Канаді. Абсолютні розміри виплат визначаються рівнем економічного розвитку країни.

Зарубіжний досвід функціонування систем гарантування (страхування) вкладів свідчить, що найбільш раціональним варіантом їх побудови є обмеження розміру сум, що підлягають виплаті у випадку неспроможності банку. Обмеження розміру виплат відображає необхідність справедливого перерозподілу ризиків між державою і кредиторами банків, спонукаючи вкладників до розумної і зваженої поведінки.

У матеріалах Форуму за фінансову стабільність, створеного міністерствами фінансів і центральними банками країн «великої сімки», наголошується, що надання повної гарантії при наявності у держави відповідних бюджетних можливостей може мати місце в періоди серйозних фінансових потрясінь – для підтримки довіри як свого населення, так і закордонних кредиторів до національної банківської системи [9, с. 174].

Однак надання повної гарантії, якщо вона діє занадто довго, може мати кілька негативних наслідків, у першу чергу підвищення рівня моральної шкоди [10, с. 14]. Він може бути зменшений, зокрема, за рахунок встановлення ліміту страхового покриття і виключення певних категорій депозитів з числа тих, що підлягають гарантуванню.

Роль держави, Центрального банку та комерційних банків у створенні та управлінні фондом гарантування (страхування) вкладів. В аспекті організації систем гарантування (страхування) депозитів у зарубіжних країнах виділяють дві основні форми, які умовно називають американською та німецькою. В США страхуванням вкладів, займається державна корпорація, яка працює під контролем конгресу та федерального уряду при значному ступені самоврядності. У Німеччині ж держава не має прямого відношення до фондів страхування вкладів, створюваних групами банків і керованих відповідними галузевими союзами [11, с. 118].

У розвинених країнах спостерігається деяка тенденція до «приватизації» систем гарантування (страхування) депозитів, збільшення ролі банків у їх функціонуванні. Але в країнах, що розвиваються, держава, як правило, відіграє домінуючу роль. Фахівці Всесвітнього банку з проблем страхування депозитів у країнах, що розвиваються, С. Толлі і І. Мас пояснюють цю обставину так:

- з причини фінансової слабкості банки не мають достатньо ресурсів для оплати внесків і компенсацій вкладникам;
- число банків у більшості країн є невеликим, і тому взаємне страхування є малоефективним;
- державна власність у банківській сфері значна;
- у багатьох країнах приватним банкам важко виділити кваліфікований персонал у систему управління страховим фондом [12, с. 28].

Значною мірою ці обставини є об'єктивними і для української банківської системи, вони зумовлюють необхідність участі держави у створенні та фінансуванні фонду. Тим не менше слід підкреслити, що тільки в деяких країнах центральний банк безпосередньо пов'язаний з управлінням фондом страхування депозитів.

Розподіл витрат, пов'язаних із гарантуванням (страхуванням) вкладів (джерела формування страхового фонду). Як впливає з узагальнення матеріалів про діяльність систем гарантування (страхування) вкладів, побудова ефективної і стійкої системи неможлива без значного фінансового внеску держави. Причому держава, беручи до уваги публічні завдання системи, надає необхідну підтримку не тільки на етапі її створення, але і в поточному режимі функціонування шляхом заповнення дефіциту її резервів.

Необхідність участі держави зумовлюється ризиками, які несуть клієнти банків – учасників системи захисту депозитів. Фінансова участь держави у фонді страхування вкладів може мати такі основні форми:

- надання фонду всього або частини початкового капіталу (Японія, Греція, Індія, Філіппіни);

- внесення регулярних внесків до фонду (Іспанія, Аргентина);
- держава забезпечує резервні кошти для підтримання фонду (США, Туреччина) [13, с. 51].

На етапі створення системи одномоментне акумулювання коштів у такому обсязі без шкоди для ліквідності і стійкості та лише за рахунок внесків банків є неможливим. У цих умовах фінансові вливання держави стають єдиним реалістичним способом формування ресурсів фондів. Передбачається, що надалі система гарантування (страхування) депозитів повинна забезпечувати своє фінансування за рахунок внесків банків.

Зазначимо, що принцип самофінансування системи страхування депозитів є самостійним і головним. Надання державою початкового капіталу для системи може відбуватися як за рахунок коштів уряду, так і за рахунок коштів центрального банку.

Одночасно з початковим фінансуванням у зарубіжній практиці закладаються механізми державної підтримки системи в кризових ситуаціях, який має на меті запобігти банкрутству самої системи, економію її ресурсів і збереження до неї довіри, втрата якої може мати вкрай несприятливий вплив на економіку і суспільство загалом.

В умовах кризових явищ у банківському секторі з усією очевидністю може виникнути дефіцит фінансових ресурсів, які перебувають у розпорядженні системи. Для його подолання зарубіжна практика передбачає різні форми екстрених бюджетних асигнувань. Крім того, залежно від ситуації в багатьох країнах агентству, керуючому системою страхування депозитів, надано можливість позичати кошти на ринку або в центрального банку як кредитора останньої інстанції. У цьому разі уряд гарантує будь-яке таке запозичення. Однак вибір конкретних механізмів у кінцевому підсумку залежить від фінансових можливостей держави.

Роль (функції) системи страхування вкладів у роботі з проблемними банками. Поряд з функціями використання страхових резервів, системі захисту депозитів у ряді країн надаються повноваження з контролю за станом фінансового становища банків-учасників і прийнятими ними ризиками, застосування заходів впливу до банків-учасників, фінансове становище яких викликає побоювання, надання фінансової підтримки з метою вирішення проблеми запобігання неплатоспроможності, реалізації процедур закриття неспроможних банків-учасників. У деяких випадках система страхування (гарантування) депозитів наділяється правом проводити інспекційні перевірки в проблемних. Метою всіх перерахованих вище функцій є мінімізація ризиків системи і витрат держави на її функціонування.

Як правило, якщо роль і завдання органу, керуючого системою страхування депозитів, досить вузькі, така система відіграє пасивну роль: вона тільки управляє фондом і виплачує відшкодування за депозитами. Ця обмежена роль прийнятна для приватної системи страхування, яка не має державних повноважень для зайняття більш активної позиції. При широких повноваженнях страхового органу розглянута система може відігравати більш активну роль і також виступати в якості керуючого реструктуризацією або ліквідацією банків, у яких відкликається ліцензія. Орган управління системою страхування депозитів, наділений широкими повноваженнями, буде діяти більш зацікавлено в напрямку мінімізації своїх ризиків.

Аналіз зарубіжної практики дозволяє зробити такий висновок: щоб гарантування (страхування) вкладів було ефективним, воно повинно бути частиною добре продуманої системи забезпечення фінансової безпеки держави, яка підкріплюється сильним регулюванням і наглядом, ефективними законами і системою забезпечення їх виконання, а також адекватними режими бухгалтерського та податкового обліку і розкриття інформації.

Досягнення вищенаведеного стає можливим за умови наділення органу, керуючого системою страхування вкладів, належними публічно-правовими повноваженнями та важелями впливу. Особливого значення це питання набуває в країнах, населення яких традиційно більшою мірою довіряє державним механізмам захисту їх інтересів.

Виходячи з аналізу досвіду і тенденцій розвитку захисту депозитів у зарубіжних країнах, можемо сформулювати такі принципи створення і основоположні характеристики української системи гарантій заощаджень, які можна прийняти за основу при розробці національного законодавства про гарантування вкладів.

Систему гарантування заощаджень доцільно організувати за принципом обов'язкової участі в ній банків, що забезпечить її стійкість, відповідність завданням підвищення довіри населення до банків і побудови комплексної системи фінансової безпеки.

Участь держави у створенні такої системи має бути обов'язковою, як у фінансовій формі, так і шляхом наділення фонду достатніми повноваженнями на законодавчому рівні.

Обсяг первинного резерву, необхідний для забезпечення фінансової стійкості системи, повинен бути наданий державою.

Для кризових ситуацій також повинна бути передбачена можливість запозичень з бюджету і (або) в НБУ. При цьому було б дуже корисним передбачити в законі механізм і ліміт «екстреної фінансової допомоги».

Перераховані функції мають взаємодоповнюючий характер, комплексно мінімізують ризики, що приймаються системою, запобігають її збиткам і не допускають нераціонального використання бюджетних коштів.

Список використаної літератури:

1. Гарсія Г. Страхование депозитов: исследование действующих систем и наилучших практик // МВФ. Департамент монетарных и фондовых операций. – 1999. – Апрель. – С. 8.
2. Массо J. R., Миллер G. P. Banking law and regulation. – Little, Brown & Company. – 1992.
3. Directive 94/19/EC of the European Parliament and of the Council of 16 May 1994 on deposit – guarantee schemes // OJ.L 135, 31.05.1994. – P. 5-14.
4. Матук Ж. Финансовые системы Франции и других стран. – М., 1994. – Т. 1. Кн. 1.
5. Долан Э. Дж., Кэмпбелл Х. Д., Кэмпбедш Р. Дж. Банковское дело и денежно-кредитная политика. – М. – СПб., 1993.
6. Mattingly J.V., Jr. The US Federal Reserve System // Current Legal Issues Affecting Central Banks. International Monetary Fund. – 1995. – P. 217.
7. Брайолт К. Денежно-кредитная система Великобритании (к 300-летию юбилею Банка Англии) // Деньги и кредит. – 1994. – № 4-5.
8. Das Bankwesen in Deutschland: Bank. – Koln, 1993.
9. Roberts E. Bank Supervision in the G-7 Countries // Current legal Issues Affecting Central Banks. International Monetary Fund. – 1997. – Vol. 4. – P. 174.
10. Рекомендации по созданию эффективных систем страхования депозитов // Форум за финансовую стабильность / Пер. с англ. – Базель, 2001.
11. Seifert E. Privilegierung und Regulierung: im Bankwesen. – Baden-Baden, 1984.
12. Talley S.H., Mas I. Deposit Insurance in Developing Countries. Working Paper. The World Bank. – Washington DC, 1990.
13. Аникин А.В. Защита банковских вкладчиков. Российские проблемы в свете мирового опыта. – М. 1997.

Надійшла до редакції 17.05.2012

УРАЛОВА Ю.П., викладач
(Донецький національний університет)

УДК 347.45

ЩОДО УМОВ ВИКОНАННЯ ДОГОВОРІВ МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ ЧЕРЕЗ ОРГАНІЗАЦІЮ АСИСТАНС

Стаття присвячена дослідженню умов виконання зобов'язань за договором медичного страхування через організацію асистанс. Розглянуто доцільність визнання організації асистанс як різновиду страховика.

Ключові слова: страховик, страхувальник, організація асистанс, боржник, кредитор, третя особа, виконання зобов'язання, належне виконання зобов'язання.

Стаття посвящена исследованию условий выполнения обязательств по договору медицинского страхования через организацию ассистанс. Рассмотрена целесообразность признания ассистанс-компаний одним из видов страховщиков.

Ключевые слова: страховщик, страхователь, ассистанс-компания, должник, кредитор, третье лицо, выполнение обязательства, надлежащее выполнение обязательства.

The article investigates the conditions of the obligations under a contract of health insurance through the organization «Assistance». There is consider the expediency of recognizing the organization «Assistance» kind of an insurer.

Keywords: the insurer, the insured, the organization «Assistance», the debtor, a creditor, third party, discharge of an obligation, the proper discharge of an obligation.

